

Програма „Модерен Филологически факултет”

Развитие на Филологическия факултет в периода 2007/2011 г.

Факултетът сега

Факултетът е в общо добро състояние.

Предстоят, обаче, **нови и сложни предизвикателства** пред учебната дейност, научноизследователската среда и академичната организация.

Важно е да формулираме тези предизвикателства, да изработим ефикасни и трайни решения за справянето с тях, да осигурим стабилното и възходящо развитие на факултета.

Нашият факултет - мисия

Важно е **утвърждаването на факултета**

- ❖ като средище на ценни национални и регионални културни традиции, знания и памет;
- ❖ като отворен европейски хуманитарен център, средище на межкултурен диалог, кръстопът на езици, литератури и култури.

Хуманитарната ситуация – какъв е контекстът

Трябва да се развиваме и напредваме в следните трудни условия:

- ⌚ хуманитарната образованост **трудно се продава на пазара**;
- ⌚ работим в мъглява и **неясна конкурентна среда**,
- ⌚ ясно е, обаче, че **конкурентността все пак нараства и се ожесточава** – в частни висши училища учат 56 хил. студенти от общо 227 хил. студенти; хуманитарните висши училища са 5 държавни и 3 частни, а в около десетина други висши училища има развити различни форми и части от хуманитарното образование.
- ⌚ **демографската прогноза е неблагоприятна**: за периода 2008-2018 посочва, че броят на завършващите средно образование от 107 000 през 1993-1994 сега е 80 000, а той ще намалява, макар и не толкова рязко. *За краткотрайно успокоение трябва да кажем, че Пловдивският регион е най-добре представен в тази общо нерадостна картина на българското подмладяване. Студентите в нашия факултет от Пловдив и региона са над 70%, а демографският спад най-слабо е засегнал Пловдивския регион.*

Изводът: Факултетът ще се нуждае от **нови ефикасни форми на академично управление и организация.**

Стратегическите предизвикателства – какво ще ни се случва

Националната стратегия за развитие на висшето образование (http://www.minedu.government.bg/opencms/export/sites/mon/documents/presentation_vo-2007.pdf)

се фокусира върху следните три неща:

Масовизация на висшето образование

- 1999 – 148 хил. студенти 2008 – 225 хил. студенти

Обучение **през целия живот** (Lifelong learning)

- Процент на студенти 18-26 години: 1996 – 97% Процент на студенти 18-26 години: 2006 – 94% В развитите страни на ЕС студентите на възраст 27-39 години надхвърлят 12%

Параметрите за **оценка на качество** ще засегнат следните аспекти:

- реализация на студентите; оценка от акредитацията; реализиран прием и капацитет на висшите училища; съотношение преподаватели/студенти; брой докторанти и брой присъдени степени; научни публикации и участие в научни проекти; наличие на програми и курсове, преподавани на чужд език; спазване на закона и условията на акредитацията.

➤ В един от най-важните си пунктове **Националната стратегия за висшето образование** гласи:

- **Необходимо е създаването на възможност за 3-годишни бакалавърски програми**

Оценявам това предизвикателство като най-важното и отговорно за решаване.

Изводите са, че в условията на

постоянни промени на нормативната база на европейско, национално и вътрешноакадемично равнище

от нас ще се изисква:

- 1) упорита, отговорна и изобретателна борба за набиране на студенти
- 2) динамично подобряване на качеството и издигане на привлекателността на предлаганото от нас образование

Преподавателски състав – младостта си отива

Факултетът има приблизително 1900 студенти. Тенденцията е броят им да нараства и да достигне около **2600-2800 след три години**.

Преподавателите са 116, средната им възраст е 54 години; под 39 годишна възраст са трима.

Съотношението *преподавател:студенти* е 1:18, средното число за европейските страни е 1:7 до 1:12.

До 2010 ще се пенсионират 7 души, но в следващото десетилетие – общо над 40 души. За четири години се нуждаем от 15-25 нови преподаватели, за да запазим съотношението *преподавател:студенти* в рамките на 1:15.

Сега се залагат основите на **кадровото обновяване и научно-професионалното израстване**.

Изводът: Необходимо е развитие на научно-преподавателския състав – **повече преподаватели, навлизане на млади преподаватели**.

Основни посоки – макрорамка на развитието

От нас ще се изисква:

Промяна на **политиката по отношение на специалностите**. Стремехът е новите специалности да имат по-гъвкави учебни планове, предлагащи повече възможности за избор и вътрешна мобилност - студентите да могат индивидуално да съставят допълнителен набор от компетентности.

Професионални, информационни и организационни обучения на академичния и неакадемичния състав – за овладяване на нови технологии за образование, учене, изследване и творчество.

Нова структура на академичната натовареност – включване на дейности, ангажименти и заетости, които далеч надхвърлят сегашния ограничен и остарял набор от класификации на учебната натовареност.

Въвеждане на метрични системи за оценяване на учебната, научноизследователската и организационната заетост на преподавателя, които да създадат остносително обективна основа за оценка и съпоставка.

Електронна учебна, академично-организационна и научно-отчетна документация.

Ясни, публично обсъдени и приети правила за:

- ❖ Натовареността
- ❖ Заплащането
- ❖ Учебните планове
- ❖ Научните постижения

Вътрешна и европейска мобилност.

Правила за студентските мобилности – вътре във факултета, между факултетите, в европейския обмен.

Либерализация на движението на студентите.

Правила за създаването, одобряването и въвеждането на нови курсове.

Радикални промени на комуникацията студент-преподавател: подпомагане на студентската организираност; акцент върху академичните изяви извън аудитория; стимулиране на студентската учебна и научно-творческа активност.

Нови магистърски програми, специализации, обучения.

Развитие на политиката на международно сътрудничество с факултети със сходна структура и проблеми в България, Централна и Западна Европа, което да насърчи взаимния обмен на специалисти и студенти, а също и на учебни планове, програми, учебници и технологии на обучение.

Система за проучване на образователните нагласи по специалности, която да следи промените на интереса, качеството на преподаването, методите и равнището на ефикасност, качеството на придобитите знания, умения и компетентности.

Приоритети - какво конкретно ще направим

Екипът ще се състои от Декан и трима заместници, както и организационен секретар на факултета.

Единият от заместниците на декана ще е натоварен със специалната функция за връзки със студентите и ще е студентски съветник по учебните въпроси. (Ще предложи избирането на двама студентски помощници на декана, които да осъществяват връзката със студентската общност).

Декански съвети – предварителен дневен ред, фиксирано времетраене от 40 минути, обсъждане на дългосрочни проекти. Поетапен анализ на кадровото и организационно състояние на катедрите.

Пресконференции (2 пъти месечно в активния период) за студенти и преподаватели, на които деканското ръководство в рамките на 45 минути информира за приетите решения и дискутираните теми, отговаря на всички въпроси, отнася се към жалби и критики във форума, изслушва мнения и препоръки. Право да присъстват би трябвало да имат също журналисти и граждани.

Комисия по студентското състояние да решава въпросите по прекъсването на студентите.

Изграждане на лоби клуб „**Възпитаник на Филологическия факултет**”.

Месечен бюлетин на деканското ръководство и катедрите за предстоящи събития, проекти, стипендии и инициативи.

Нов и модернизирани сайт с интерактивни възможности, позволяващи на преподавателя да променя личните си данни в биографията и публикациите.

Създаване на **прегледен и общодостъпен архив** (за преподавателите от факултета) с учебна документация, научна информация и административни решения.

Сега в учебните планове изборът е в рамките на 6-10 % от учебните дисциплини. В края на мандата в **режима на избиране** трябва да са средно 25% от дисциплините.

Постоянни научни семинари към катедрите.

Превръщането на годишното издание *Научни трудове* в **издание с импакт фактор**.

Откриване на издателски **поредици „Докторати” и „Хабилитации”**, включваща по две заглавия годишно. Институционално сътрудничество с пловдивски и национални издателства.

Създаване на **интегрирана проектна готовност чрез обучение и активност** – с оглед на политиката ни към новите европейски фондове за развитие на висшето образование и особено на хуманитарното висше образование, към разширяващия ресурсите си „Национален фонд Научни изследвания”, мрежи и инициативи за Централна и Югоизточна Европа.

ECTS мобилността за студенти сега е около 45-50 студенти годишно. Числото в края на мандата трябва да е достигнало 200-250. Създаване на **административен капацитет** за обслужване на тези студенти към факултета.

В заключение

Стремежът е:

- ✓ да се работи **икономично, ефективно и изпреварващо**;
- ✓ да се поддържа и стимулира **добрата академична атмосфера**;
- ✓ да се разширява **участието на преподавателите в управлението и организацията на факултета**;
- ✓ да придобием **модерен и функционален облик**, който да ни легитимира в националното и европейско хуманитарно пространство като стойностни и професионално значими преподаватели и изследователи.

- **ако сме позитивни, няма непреодолими препятствия** – има само лошо разпознати проблеми, интуитивно главоблъскане и излишно прахосване на нервна енергия;
- **всеки проблем има ключ**, който се състои в изнамирането на някакъв алгоритъм или някаква система, която да го разреши ефикасно и без хабене на професионални и емоционални ресурси.

Работата ни е **творческа не само в преподаването и изследването** на разнообразни хуманитарни проблематики.

Академичната (т.е. **административната**) работа също би могла да е **творческа**. Чрез нея също изразяваме принадлежността си към Алма Матер – такава, каквато бихме искали да бъде тя през XXI век.

Пловдив, 6 ноември 2007